# Psykisk helsevern og rusbehandling 2014-2018

# • Helseatlas

## Vaksne i døgnbehandling

Halvparten av innbyggarane i Noreg vil oppleve å få ei psykisk liding i løpet av livet. Psykiske sjukdommar rammar i stor grad den yngre del av innbyggarane, og angst og depresjon er dei hyppigaste tilstandane. Ruslidingar førekjem hyppig, også saman med andre psykiske lidingar. Psykoselidingar er forholdsvis sjeldne (1-3,5 %). Nokre tilstandar har svært god prognose, mens andre kan gi meir kroniske lidingar. Psykiske lidingar- og åtferdsforstyrringar utgjer med 36 % den største gruppa av dei uføretrygda.

## Utval og definisjonar

Vaksne mellom 18 og 64 år, som i 2014–2018 hadde minst eit døgnopphald i psykisk helsevern eller tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidingar er inkludert.

Døgnopphald er definert som opphald på meir enn null døgn i psykisk helsevern eller tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidingar. Døgnopphald med mindre enn åtte timar mellom utskriving og ny innskriving er slått saman. Opphald lengre enn 365 dagar er ekskludert. Årsratane er registrert på året pasienten blei utskriven.

	Tal	Tal	Døgn per
Buområde	pasientar	opphald	opphald
Diakonhjemmet	543	838	32,3
Telemark	1 072	1 893	30,6
Innlandet	2 065	3 525	30,4
OUS	1 310	67 601	30,2
Vestfold	1 143	1 928	28,8
Stavanger	1 916	3 574	28,5
Vestre Viken	2 220	3 774	28,3
Lovisenberg	1 156	1 938	27,3
Bergen	2 397	4 449	27,0
Ahus	2 373	3 946	26,5
Helgeland	418	684	25,9
Nordland	863	1 508	25,2
Førde	483	937	25,2
Østfold	1 724	2 891	24,9
Nord-Trøndelag	651	1 158	24,3
Møre og Romsdal	1 393	2 700	24,2
Sørlandet	1 786	3 419	23,6
Fonna	951	1 971	23,5
Finnmark	604	1 158	22,9
St. Olavs	1 699	3 3 1 5	22,3
UNN	1 214	2 956	18,5
Noreg	27 685	50 800	26,2

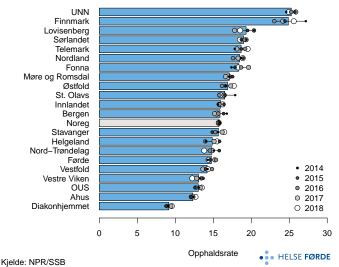
Døgnbehandling for vaksne (18-64 år) i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidingar. Tal pasientar, tal opphald og døgn per opphald fordelt på buområde og landet. Tala representerer gjennomsnittsverdiar per år (2014-2018).

#### Resultat

Kvart år hadde 27 700 vaksne døgnopphald i psykisk helsevern eller tverrfagleg spesialisert rusbehandling, til saman 50 800 opphald per år i Noreg.

Pasientraten varierte i buområda frå 6 til 13 vaksne i døgnbehandling per 1 000 innbyggarar per år. Opphaldsraten varierte i buområda frå 9 til 25 døgnopphald per 1 000 innbyggarar, med 16 som gjennomsnittleg årsrate.

Opphald for vaksne varte i gjennomsnitt 26 døgn, og varierte mellom buområda frå 19 til 32 døgn per opphald.



Opphaldsrate for døgnbehandling for vaksne (18-64 år) i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert behandling av ruslidingar: Tal døgnopphald per 1 000 innbyggarar, fordelt på buområde og landet. Søylene viser gjennomsnittsverdiar per år (2014-2018) og prikkane representerer ratar for kvart av åra. Ratane er justert for alder og kjønn.

### Kommentar

Pasientar i døgnbehandlinge er ei langt mindre gruppe enn pasientar i poliklinisk behandling. Det er likevel ein merkbar variasjon med nær tre gonger fleire døgnopphald per 1 000 innbyggarar i buområda med høgast rate enn i buområde med lågast.

Det er ein tendens til større bruk av døgnopphald i nord, med låg poliklinisk kontaktrate og mange korte døgnopphald i enkelte buområde. I hovudstadområdet ser ein derimot få lange døgnopphald og høg poliklinisk kontaktrate. Variasjonen i døgnbehandling for vaksne er uønska.